

مطالعه سرمازدگی در میوه‌های برخی از ملون‌ها و هیبریدهای حاصل از آن‌ها در مرحله پس از برداشت

مریم کرباسی^{۱*}، فروزنده سلطانی^۲، سیامک کلاتری^۳

^۱ دانشجوی دکتری، گروه علوم باغبانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران.

^۲ استادیار و دانشیار، گروه علوم باغبانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران.

* نویسنده مسئول: maryamkarbasi20@ut.ac.ir

چکیده

به منظور مطالعه اثر سرمازدگی بر ویژگی‌های کیفی برخی از ملون‌ها و هیبریدهای حاصل از آن‌ها، گروه‌های ملون شامل، خربزه خاتونی، طالبی آبادان، دستنبو زنگی‌آباد، طالبی ژاپن و هیبریدهای خربزه خاتونی × دستنبو، طالبی ژاپن × خربزه خاتونی و خربزه خاتونی × طالبی آبادان در مرکز تحقیقات گروه مهندسی علوم باغبانی در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی کشت گردید و سپس برداشت شد. میوه‌های برداشت شده در سه دمای نگهداری شامل ۱ و ۴ و ۱۳ درجه سانتی‌گراد برای ۳۰ روز بر اساس طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار انبار شدند و صفات کیفی شامل سفتی، مواد جامد قابل حل، درصد کاهش وزن، نشت یونی و سرمازدگی در زمان برداشت و به فاصله هر ۱۰ روز یکبار در زمان انبارمانی ارزیابی شد. نتایج آزمایش نشان داد که هیبرید طالبی ژاپن × خربزه خاتونی بیشترین میزان مواد جامد قابل حل و سفتی و کمترین میزان کاهش وزن و نشت یونی و شاخص سرمازدگی را داشت. کمترین میزان مواد جامد قابل حل و بیشترین درصد کاهش وزن مربوط به دستنبو و کمترین سفتی و بیشترین میزان نشت یونی مربوط به هیبرید خاتونی × آبادان بود. بیشترین شاخص سرمازدگی مربوط به طالبی آبادان بود. کمترین میزان سفتی و مواد جامد قابل حل و بیشترین کاهش وزن در دمای ۱۳ درجه سانتی‌گراد اتفاق افتاد. نشت یونی در دمای ۱۳ و ۱ درجه سانتی‌گراد بالاتر از دمای ۴ درجه سانتی‌گراد بود. بالاترین میزان شاخص سرمازدگی در دمای ۱ درجه سانتی‌گراد بود.

واژه‌های کلیدی: سرمازدگی، سفتی، ملون، مواد جامد قابل حل، نشت یونی

مقدمه

ملون‌ها (*Cucumis melo* L.) از گیاهان تیره کدوئیان و شامل گونه‌های وحشی و تعداد زیادی واریته می‌باشد. ملون‌ها از نظر اقتصادی یکی از محصولات مهم هستند که به طور گسترده در جهان کشت می‌شوند (Veras *et al.*, 2019). ملون‌ها از آفریقا یا جنوب شرقی آسیا به‌ویژه ایران و هند منشأ گرفته‌اند. در سال ۲۰۱۷، تولید جهانی ملون، ۳۲ میلیون تن بوده است و ایران با تولید ۱،۵۹۱،۴۱۴ تن مقام سوم را به خود اختصاص داده است (FAO, 2019). ملون‌ها یکی از پر مصرف‌ترین سبزی‌های میوه‌ای در جهان هستند که به دلیل خواص غذایی و عملکردی بسیار مفید هستند و به دلیل غنی بودن از پلی‌فنول‌ها، اسیدهای آلی، لیگنان‌ها و سایر ترکیبات دارای مزایای بالقوه برای سلامتی هستند (Veras *et al.*, 2019). سرما یکی از تنش‌های غیرزنده مهم است که حیات گیاه را متأثر می‌سازد. سرمازدگی، نوعی نابسامانی است که از مدت‌ها پیش در بافت گیاهان به‌ویژه گیاهان گرمسیری و نیمه‌گرمسیری، مشاهده شده است. سرمازدگی در نتیجه رو به رو شدن بافت‌های حساس با دماهای پایین‌تر از ۱۵ درجه سانتی‌گراد رخ می‌دهد. یکی از نشانه‌های مشترک سرمازدگی در میوه‌ها، فرورفتگی در پوست است که بر اثر فروریختن سلول‌های زیر پوست فرآورده ایجاد می‌شود و فرورفتگی‌ها اغلب بی‌رنگ هستند. هم‌چنین قهوه‌ای شدن نخست پیرامون دسته‌های آوندی در میوه ظاهر می‌شود که احتمالاً بر اثر عمل آنزیم پلی‌فل اکسیداز بر ترکیبات فنلی خواهد بود (راحمی، ۱۳۸۴). زمانیکه ملون‌ها بیش از حد یا در معرض دمای بسیار پایین قرار می‌گیرند، بعد از انتقال به دمای اتاق به سرعت خراب می‌شوند و طعم و عطر نامناسبی دارند و هم‌چنین علائمی مثل فرورفتگی و پوسیدگی در ملون‌های سرمازده دیده می‌شود (Krarup *et al.*, 2009). این حقیقت که بسیاری از علائم سرمازدگی نظیر پوست مردگی سطحی، آب گزشتن، کاهش وزن بیشتر و افزایش نشت یون عموماً در بافت‌های سرمازده مشاهده می‌شود، بیانگر عدم توانایی غشا در حفظ ساختار سلولی است. افزایش تراوایی غشا و افزایش نشت یون‌ها جزء جدانشدنی بافت‌های حساس به سرما است که معمولاً قبل از ظهور علائم صورت

می‌گیرد (Krarup *et al.*, 2009). نگهداری انبه در دمای پایین باعث سرمازدگی می‌شود. علائم آن شامل فرورفتگی سطح پوست، زخم‌های فرورفته، قهوه‌ای شدن پوست و بی رنگ شدن گوشت است و زمانیکه میوه‌ها به دمای اتاق منتقل می‌شوند این علائم شدیدتر می‌شود (Janmatong *et al.*, 2012). افزایش در میزان نشت یونی همراه با افزایش در شاخص سرمازدگی و قهوه‌ای شدن بافت گوشت بادمجان‌های ذخیره شده در ۰ درجه سانتی‌گراد، نشان‌دهنده شروع اختلال در ساختارهای سلولی و غشاهاست (Concellon *et al.*, 2007). در آزمایشی روی سه توده دستنبو شامل: زنگی‌آباد، کرمانشاه و کنگاور که ۲۱ و ۲۸ روز بعد از شکوفایی گل ماده، برداشت شدند و در دمای ۵ و ۱۳ درجه سانتی‌گراد نگهداری شدند، نشان داده شد که بیشترین میزان سرمازدگی در میوه‌های کرمانشاه و زنگی‌آباد ۲۱ روزه در دمای ۵ درجه سانتی‌گراد و کمترین میزان آن در میوه‌های کنگاور ۲۸ روزه در دمای ۱۳ درجه سانتی‌گراد وجود داشته است (حاتمی و همکاران، ۱۳۹۵). به دلیل تأثیرات منفی سرمازدگی بر کیفیت محصول و زیان‌های اقتصادی ناشی از آن به‌دافل رساندن این علائم و رسیدن به یک شرایط مناسب نگهداری در سردخانه ضروری به نظر می‌رسد. همچنین به دلیل اینکه بین ملون‌ها هم از نظر حساسیت به سرما تفاوت وجود دارد، می‌توان ملون‌های حساس و مقاوم‌تر را شناسایی کرد.

مواد و روش‌ها

کاشت، داشت و برداشت: بذره‌های والدین انتخابی از گروه‌های ملون (شامل دستنبو زنگی‌آباد، خربزه خاتونی و طالبی ژاپن و آبادان) و برخی هیبریدهای بین آن‌ها (دستنبو × خاتونی، ژاپن × خاتونی، خاتونی × آبادان) انتخاب و در گلخانه کشت شد و سپس نشاها به زمین اصلی در مرکز تحقیقات گروه مهندسی علوم باغبانی انتقال یافت و در غالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با ۳ تکرار کشت گردید. برداشت میوه‌ها بعد از رسیدن انجام گرفت و به سردخانه گروه علوم باغبانی منتقل شد. نگهداری در سردخانه در سه دمای مختلف (۱، ۴ و ۱۳ درجه سانتی‌گراد) انجام شد. به منظور بررسی اثر سرمازدگی، میوه‌ها بعد از خارج شدن از سردخانه به مدت ۷۲ ساعت در دمای اتاق قرار گرفتند. اندازه‌گیری‌ها در زمان برداشت میوه‌ها (روز صفر) و هر ۱۰ روز یکبار صورت گرفت. آزمایش به صورت طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار در نظر گرفته شد. برای اندازه‌گیری مواد جامد قابل حل (TSS) عصاره میوه با استفاده از قطره چکان روی منشور دستگاه رفراکتومتر دستی ریخته و عدد مربوطه قرائت شد. برای تعیین سفتی گوشت میوه، پوست میوه در دو نقطه از بخش استوایی میوه برداشت شد و با استفاده از دستگاه پنترومتر دستی ثبت گردید. برای محاسبه درصد کاهش وزن از ترازو استفاده شد و در نهایت درصد کاهش وزن با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد.

$$\text{وزن با استفاده از فرمول زیر محاسبه شد.} \\ \text{وزن} = (M1 - M2 / M1) \times 100 = \text{درصد کاهش وزن}$$

$$M1 = \text{وزن اولیه، } M2 = \text{وزن ثانویه}$$

نشت یونی با استفاده از روش McDonald و McCollum (۱۹۹۹) و با استفاده از فرمول زیر محاسبه گردید.

$$100 \times (\text{هدایت الکتریکی کل} / \text{هدایت الکتریکی اولیه}) = \text{درصد نشت یونی}$$

شاخص سرمازدگی در ابتدا به صورت ظاهری و ارزیابی شد. بدین صورت که در هر بار نمونه‌برداری، از هر واحد آزمایشی تعدادی میوه به صورت تصادفی انتخاب و به مدت سه روز در دمای اتاق قرار گرفت. پس از گذشت این سه روز ارزیابی‌ها صورت گرفت. ویژگی‌های مورد نظر به منظور ارزیابی شامل جراث پوست، فرورفتگی، پوسیدگی، همچنین نشانگرهای بیماری مثل ظهور کلونی‌های قارچی است. شاخص سرمازدگی با استفاده از فرمول زیر که در آن N ، تعداد میوه‌ها متناسب با سطح خسارت است و با استفاده از روش Lu و همکاران (۲۰۱۰) و jang و همکاران (۲۰۰۹) محاسبه شد.

نتایج و بحث

مواد جامد قابل حل (TSS): اثر نوع رقم، دما و زمان انبارمانی بر مواد جامد قابل حل در جدول ۱ معنی‌دار بود. بالاترین میزان مواد جامد قابل حل (۱۵/۱۲) قابل حل مربوط به هیبرید ژاپن خاتونی و کم‌ترین میزان (۵/۸۶) مربوط به دستنبو بود. با گذشت زمان میزان مواد جامد قابل حل کاهش یافت و بیشترین میزان (۹/۸۵) در روز صفر دیده شد، جدول ۲ از نظر دما نیز کمترین میزان مربوط به دمای ۱۳ درجه

سانتی گراد بود، جدول ۲. به طور کلی روند مواد جامد قابل حل در طول انبارداری کاهش می یابد و کاهش به این دلیل اتفاق می افتد که قند حاصل از شکسته شدن نشاسته وارد فرآیند تنفس می شود. دمای پایین می تواند باعث کند شدن روند تنفس و کند شدن تبدیل نشاسته به قند شود و در دمای بالاتر مرحله تغییر شکل قند سریع تر اتفاق می افتد (Widyasinti et al., 2017).

جدول ۱: تجزیه واریانس اثر نوع رقم، دما، زمان و اثر متقابل آن ها بر برخی صفات تعدادی از ملون ها و هیبریدهای آن ها

منابع تغییرات	میانگین مربعات					
	درجه آزادی	(Brix°) مواد جامد قابل حل	سفتی (Kg/Cm ²)	کاهش وزن (%)	نشت یونی (%)	شاخص سرمازدگی
نوع رقم	۶	۲۳۸/۳۳۷**	۱۰۲/۸۴۳**	*۵۹/۵۷۸	**۴۷۳/۰۶۶	*۲/۷۶۹
دما	۲	**۲۱/۶۱۱	**۲۱/۰۲۶	**۱۹/۹۰۲	**۲۷۳/۵۶۸	**۳۰/۲۴۴
زمان	۳	**۱۷/۵۸۰	**۸۶/۹۵۶	*۹۰/۶۴۲	**۸۶۳۵/۰۳۴	**۱۸/۶۵۰
زمان × نوع رقم	۱۸	**۱/۹۰	**۴۱/۶۴	**۵۶/۹۸	۹۶/۴۰**	**۳/۲۹
زمان × دما	۶	^{ns} ۱۱/۸۰	**۲/۸۵	**۱۴/۹۷	۱۶۴/۱۲**	**۱۵/۰۵
دما × نوع رقم	۱۲	**۲/۴۳	**۳/۰۵	**۱۰/۸۶	**۴۲/۵۱	**۴/۲۵
زمان × دما × نوع رقم	۳۶	**۳۲/۳۱	*۰/۶۳	**۱۱/۹۸	**۷۰/۶۷	*۲/۶۴
ضریب تغییرات		۱۶/۵	۲۳/۲	۲۵/۸	۲۹/۸	۵۴/۲

ns عدم معناداری و * و ** معنادار در سطح ۵ و ۱ درصد

جدول ۲: مقایسه میانگین اثر متقابل نوع رقم، دما، زمان انبارمانی بر برخی صفات تعدادی از ملون ها و هیبریدهای آن ها

	سرمازدگی	نشت یونی		کاهش وزن		مواد جامد قابل حل		سفتی		دما	
		انبارمانی	دما	انبارمانی	دما	انبارمانی	دما	انبارمانی	دما	انبارمانی	دما
دستنیو	دما	g۰	-	mn۳۰/۰۰	-	k۰	-	ij۶/۶۶	-	fg۵/۳۰	-
	۱۰	defg۰/۵۰	e۴۰/۳۳	hijk۴۰/۵۵	cdv/۲۲	ij۳/۸۳	cdv/۲۲	h۵/۸۵	ij۶/۶۶	hij۳/۲۶	C۱
	۲۰	bcdef۱	cde۴۷/۱۷	efg۴۹/۳۴	b۱۱/۴۰	a۲۰/۴۶	b۱۱/۴۰	fg۶/۵۱	ij۶/۶۶	ij۲/۸۹	C۴
	۳۰	f۰	cde۴۷/۳۴		a۱۷/۸۱		i۴/۸۳		hi۲/۶۲	hi۲/۶۲	C۱۳
خاتونی	دما	g۰	-	lmn۳۲/۲۰	-	k۰	-	b۱۱/۷۰	-	gh۴/۶۷	-
	۱۰	efg۰/۲۵	de۴۴/۳۸	ijkl۳۸/۷۹	bcd۸/۵۴	ghij۵/۴۴	bcd۸/۵۴	de۹/۷۰	ghij۵/۴۴	ghij۴/۴۰	C۱
	۲۰	cde۱/۰۸	abcde۵۲/۶۱	ef۵۱/۸۹	bcd۹/۱۱	defg۸/۲۸	bcd۹/۱۱	c۱۱/۴۶	ghij۳/۹۲	ghij۳/۹۲	C۴
	۳۰	f۰	abcd۵۷/۰۶	bc۱/۵۰	bcd۶۳/۳۸	bcd۸/۲۳	bc۱۲/۱۸	fg۶/۸۶	efgh۳/۶۱	hij۳/۳۴	C۱۳
آبادان	دما	g۰	-	lmn۳۱/۲۷	-	k۰	-	efgh۸/۲۰	-	abc۹/۸۳	-
	۱۰	efg۰/۳۳	abcde۵۲/۷۴	klmn۳۵/۰۹	bcdv/۸۰	ghij۵/۷۲	bcdv/۸۰	fg۷/۰۵	ghij۷/۲۶	e۶/۷۶	C۱
	۲۰	abcd۱/۵۸	cde۴۶/۳۲	fgh۴۷/۶۹	bcd۶/۴۰	def۸/۷۴	bcd۶/۴۰	fv/۲۳	ghij۷/۳۰	fg۵/۰۸	C۴
	۳۰	f۰	cde۴۶/۴۴	bv/۸۶	cd۱۰/۵۴	bcd۶/۷۶	cd۱۰/۵۴	fg۶/۸۵	ijkl۶/۲۴	gh۴/۸۰	C۱۳
ژاپن	دما	g۰	-	lmn۳۱/۴۰	-	k۰	-	b۱۱/۶۵	-	ab۱۰/۲۵	-
	۱۰	fg۰/۸۳	cde۴۵/۱۳	klm۳۶/۴۸	bcd۸/۳۹	ghij۵/۴۹	bcd۸/۳۹	d۱۰/۴۵	ghij۵/۴۹	fg۵/۰۴	C۱
	۲۰	ef۰/۵۰	defg۰/۵۰	fghij۴۵/۲۱	b۱۰/۷۴	defg۸/۱۸	b۱۰/۷۴	de۹/۹۳	ghij۳/۸۰	ghij۳/۸۰	C۴
	۳۰	f۰	bcde۵۰/۶۵	cd۵۹/۹۳	bcd۸/۵۴	cde۹/۷۸	cde۹/۷۸	e۹/۰۲	efgh۳/۳۷	ij۲/۹۹	C۱۳
دستنیو × خاتونی	دما	g۰	-	n۲۷/۶۴	-	k۰	-	hijk۶/۸۰	-	de۷/۳۸	-
	۱۰	fg۰/۸۳	cde۴۹/۰۵	ghijk۴۱/۰۴	bcd۹/۳۴	fghij۵/۸۵	bcd۹/۳۴	gh۶/۱۶	ijkl۶/۳۶	ghi۴/۴۵	C۱
	۲۰	bcdef۱	abcde۵۲/۳۳	fghi۴۶/۲۳	bcd۹/۵۳	cde۹/۸۵	bcd۹/۵۳	fg۶/۴۸	jk۵/۹۳	ghij۴/۳۷	C۴
	۳۰	f۰	abcd۵۲/۸۵	bc۶۶/۸۶	bc۱۰/۲۷	b۱۳/۴۵	bc۱۰/۲۷	h۵/۹۰	ijkl۶/۲۵	ij۲/۹۴	C۱۳
ژاپن ×	دما	g۰	-	lmn۳۱/۶۸	-	k۰	-	a۱۵/۳۰	-	a۱۰/۹۸	-
	۱۰	def۰/۶۶	cde۴۵/۶۴	jklm۳۷/۵۲	cd۵/۱۳	j۳/۱۹	cd۵/۱۳	a۱۵/۹۶	a۱۵/۴۵	ab۱۰/۰۰	C۱

خاتونی	۲۰	C۴	bc۹/۰۱	b۹/۰۴	a۱۵/۲۰	a۱۵/۵۶	hij۵/۰۱	d۴/۲۳	ghijk۴۱/۵۵	e۳۹/۵۵	efg۰/۱۶	f۰/۱۶
	۳۰	C۱۳	cd۸/۴۴	bc۸/۲۴	a۱۴/۶۶	b۱۳/۷۸	efgh۷/۵۲	bcd۶/۲۷	de۵۶/۳۱	cde۵۰/۱۸	cdefg۰/۶۶	f۰
خاتونی	صفر		ef۶/۵۰	-	efg۸/۷۰	-	k۰	-	lmn۳۱/۹۵	-	g۰	-
×	۱۰	C۱	ghij۳/۸۳	de۴/۷۱	fghiv۷/۶	fv۲/۳	hij۴/۵۷	bcd۷/۵۶	efg۴۹/۲۳	abc۸۹/۹۸	efg۰/۱۶	a۱/۹۱
×	۲۰	C۴	ij۲/۹۹	gh۳/۰۱	ijk۶/۵۳	fv۲/۶	fghi۶/۳۲	bcd۷/۶۹	cd۶۰/۱۲	ab۶۴/۸۳	bcd۱/۴۱	abc۱/۴۱
آبادان	۳۰	C۱۳	j۲/۷۶	i۱/۸۶	ijk۶/۱۸	h۵/۹۸	b۱۳/۴۳	bcd۹/۰۶	a۸۱/۴۰	a۶۵/۹۳	b۱/۷۵	f۰

سفتی: اثر نوع رقم، دما و زمان انبارمانی بر سفتی معنی دار شد، جدول ۱. بالاترین میزان سفتی (۱۰/۹۸) در هیبرید ژاپن خاتونی روز صفر و کمترین میزان (۱/۸۶) دمای ۱۳ درجه سانتی گراد در هیبرید خاتونی × آبادان در جدول ۲ مشاهده شد. سفتی در دمای بالاتر کاهش بیشتری نشان داد و با گذشت زمان سفتی روند کاهشی داشت. نرم شدن و کاهش سفتی بافت میوه در طی انبارمانی به دلیل تجزیه پلی ساکاریدهای ساختمانی به ویژه همی سلولز و پکتین می باشد. کاهش در میزان سفتی در دمای پایین تر با شیب ملایم تر اتفاق می افتد (Ning et al., 2019).

کاهش وزن: اثر نوع رقم، دما و زمان انبارمانی بر کاهش وزن معنی دار شد، جدول ۱. بیشترین درصد کاهش وزن (۲۰/۴۶٪) مربوط به دستنبر روز ۲۰ و کمترین کاهش وزن (۳/۱۹٪) مربوط به هیبرید ژاپن خاتونی در روز ۱۰ است، جدول ۲. با افزایش دما و با گذشت زمان درصد کاهش وزن نیز افزایش یافت، جدول ۲. از دست دادن رطوبت و به دنبال آن کاهش وزن میوه ها با افزایش مدت زمان انبارمانی به دلیل از دست دادن آب و تنفس، افزایش می یابد (Widyasinti et al., 2017).

نشت یونی: اثر نوع رقم، دما و زمان انبارمانی بر نشت یونی معنی دار شد، جدول ۱. کمترین نشت یونی (۲۷/۶۴٪) مربوط به هیبرید دستنبر × خاتونی در روز صفر و (۳۱/۵۵٪) ژاپن × خاتونی دمای ۴ درجه سانتی گراد و بالاترین میزان (۸۱/۴۰٪) در هیبرید خاتونی آبادان در روز ۳۰ در جدول ۲ دیده شد. نشت یونی در دمای ۱۳ درجه سانتی گراد نسبت به دماهای ۴ و ۱ درجه سانتی گراد بالاتر بود و با گذشت زمان نیز میزان نشت یونی افزایش یافت، جدول ۲. نشت یونی شاخصی است که نشان دهنده آسیب به غشای سلول است و با افزایش طول مدت انبارمانی افزایش می یابد. نشت یونی در اوایل دوره انبارمانی با شدت کم تر افزایش می یابد و با گذشت زمان و کاهش وزن و آسیب به غشا به میزان زیادی افزایش پیدا می کند (Ning et al., 2019).

شاخص سرمازدگی: اثر نوع رقم، دما و زمان انبارمانی بر شاخص سرمازدگی معنی دار بود، جدول ۱. کمترین میزان سرمازدگی (۰/۱۶) مربوط به هیبرید ژاپن خاتونی در دمای ۴ درجه سانتی گراد و بیشترین میزان آن (۲/۶۲) مربوط به طالبی آبادان در روز ۳۰ است، جدول ۲. سرمازدگی در دمای ۱۳ درجه سانتی گراد دیده نشد و مقدار آن در دمای ۱ درجه سانتی گراد نسبت به دمای ۴ درجه سانتی گراد در جدول ۲ بیشتر بود. همچنین با گذشت زمان شاخص سرمازدگی افزایش نشان داد. سرمازدگی برای میوه های حساس به عنوان یک محدودیت در نگهداری طولانی مدت میوه در دمای پایین محسوب می شود. آسیب های فیزیولوژیک ناشی از تخریب غشای سلولی و نیز علائم ظاهری باعث افت کیفیت و بازار پسندی محصول می شود (راحی و همکاران، ۱۳۸۳).

نتیجه گیری کلی

نتایج این پژوهش نشان داد که در بین گروه های ملون مورد بررسی، هیبرید ژاپن × خاتونی بالاترین تحمل را به سرمازدگی نشان داد که می توان آن را برای مدت بیشتری در دمای پایین نگه داشت. نگهداری محصولات حساس به سرمازدگی نظیر ملون ها برای مدت کوتاه در دمای پایین می تواند به حفظ کیفیت میوه ها کمک کند اما در صورت نگهداری طولانی مدت در دمای پایین خسارت سرمازدگی اتفاق می افتد که منجر به افت کیفیت محصول و کاهش ارزش اقتصادی آن می شود.

منابع

حاتمی، م.، کلانتری، س. و سلطانی، ف. ۱۳۹۵. تعیین شاخص های رسیدن، فرازگرایی و ماندگاری برخی از دستنبرهای بومی ایران. پایان نامه دکتری. دانشگاه تهران. کرج.

راحی، م. ۱۳۸۴. فیزیولوژی بعد از برداشت (مقدمه‌ای بر فیزیولوژی و جابه‌جایی میوه‌ها و سبزی‌ها). (ترجمه). انتشارات دانشگاه شیراز. ۴۳۷ ص.

Concellon, A., Anon, N.C., Chavez, A. 2007. Effect of low temperature storage on physical and physiological characteristics of eggplant fruit (*Solanum melongena* L.), LWT, 40: 389-396.

Jin-Hua, Y., Gao, Y., Li, Y. M., Qi, X. H., Zhang, M. F. 2008. Salicylic acid –induced enhancement of cold tolerance through activation of antioxidative capacity in watermelon. *Scientia Horticulturae*, 118: 200-205.

Junmatong, Ch., Uthaibutra, J., Boonyakiat, D., Faiyue, B., Saengnil, K. 2012. Reduction of Chilling Injury of 'Nam Dok Mai No. 4' Mango Fruit by Treatments with Salicylic Acid and Methyl Jasmonate. *Journal of Agricultural Science*, 4 (10): 126-136.

Krarup, Ch., Toha, J., Gonzalea, R. 2009. Symptoms and sensitivity to chilling injury of Cantaloupe melons during postharvest. *Chilling Journal of Agricultural Research*, 69 (2):125-133.

McCollom, T.G., McDonald, R.E. 1999. Electrolyte Leakage, Respiration, and Ethylene production as Indices of Chilling Injury in Grapefruit. *HortScience*, 26(9): 1191-1192.

Ning, M., Tang, F., Zhang, Q., Zhao, X., Yang, L., Cai, W., Shan, Ch. 2019. The quality of Gold Queen Hami melons stored under different temperatures. *Scientia Horticulturae*, 243: 140-147.

Veras, M.L.M., de Araújo, F.F., Junior, J.G., Finger, F.L. 2019. Enzymatic activity and postharvest quality of 'Galia' melon under storage temperatures and modified atmosphere *Rev. Bras. Cienc. Agrar., Recife. ISSN*,14(1): 1-6.

Widyasanti, A., Nurjanah, S., Wulandari, R., Mardawati, E. 2017. The effect of storage temperatures on quality of minimally processed cantaloupe melon (*Cucumis melo* L.) with cassava starch based edible coating application. *Journal of Industrial and Information Technology in Agriculture*, 1: 43-52.

رفسنجان، ۱۴ لغایت ۱۷ شهریور ماه ۱۴۰۰

The investigation of chilling injury fruits in some melons and their hybrids in postharvest

Maryam karbasi^{1*}, Forouzande soltani², Siamak kalantari³

^{1*} PhD student, College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran, Karaj, Iran

^{2,3} Assistant Professor, Associate Professor, College of Agriculture & Natural Resources, University of Tehran, Karaj, Iran

*Corresponding Author: maryamkarbasi20@ut.ac.ir

Abstract

In order to investigate the effect of chilling on the qualitative characteristics of some melons and their hybrids, melon groups including Khatouni melon, Abadan cantaloupe, Zangi-abad dudaim, Japanese cantaloupe and hybrids of Khatouni × Dastnbo, Japanese cantaloupe × Khatouni melon, Khatouni melon × Abadan cantaloupe were planted at research center of horticultural department on the basis of a randomized complete block design and then harvested. harvested fruits were stored at three storage temperatures including 1, 4 and 13 °C for 30 days based on a completely randomized design with three replications. different quality parameters including firmness, total soluble solid (TSS), weight loss, ion leakage and chilling were examined at harvest time and 10 days intervals during storage. Results showed that Japanese cantaloupe × Khatouni melon hybrid had the highest amount of total soluble solids and firmness and the lowest amount of weight loss and ion leakage and chilling index. The lowest amount of total soluble solids and the highest weight loss was related to dudaim and the lowest firmness and the highest amount of ion leakage was related to Khatouni × Abadan hybrid. the highest chilling index was related to Abadan cantaloupe. The lowest firmness and total soluble solids and the highest weight loss occurred at 13 °C. ion leakage at 13 and 1 °C was higher than 4 °C. The highest chilling index was at 1 °C.

Keywords: chilling, firmness, melon, total soluble solid, ion leakage